

ความประเสริฐของการซิกิร (การรำลึกถึงอัลลอฮ์)

﴿فضائل الأذكار﴾

[ไทย - Thai - تايلاندي]

มุหัมมัด บิน อิบรอฮีม อัตตุวัยญีรีย

แปลโดย : ชุฟอัม อุษมาน

ผู้ตรวจทาน : พิชชล อับดุลฮาดี

ที่มา : หนังสือมุคตะศ็อร อัลฟิกฮิล อิสลามีย์

2009 - 1430

islamhouse.com

فضائل الأذكار

« باللغة التايلاندية »

الشيخ محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة: صافي عثمان

مراجعة: فيصل عبدالهادي

المصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

2009 - 1430

islamhouse.com

ความประเสริฐของการซิกิร (การรำลึกถึงอัลลอฮฺ)

แนวทางของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ในการซิกิร

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม เป็นผู้ที่มีสมบรูณ์ที่สุดในการซิกิรหรือการรำลึกถึงอัลลอฮฺผู้ยิ่งใหญ่และสูงส่ง ท่านจะรำลึกถึงอัลลอฮฺในทุกขณะและอิริยาบถ ถ้อยคำทั้งหมดของท่านเป็นการซิกิรหรือไม่ก็ออกเชิงซิกิร คำสั่ง คำห้ามและการบัญญัติของท่านเป็นซิกิร การบอกเล่าของท่านถึงพระนามและคุณลักษณะของพระองค์ รวมทั้งกิริยาและบทบัญญัติต่างๆ ของพระองค์ก็เป็นการซิกิรต่อพระองค์ด้วย การสรรเสริญของท่านต่อพระผู้เป็นเจ้า การกล่าวตัสบีหฺ การยกย่อง การสดุดี การวอนขอ การขอดูอา การเกรงกลัว การหวังต่อพระองค์ ล้วนเป็นการรำลึกต่อพระองค์ทั้งสิ้น ขออัลลอฮฺประทานเศาะละวาตและสันติสุขแด่ท่านนบีด้วยเถิด

ในบรรพนี้ ข้าพเจ้าจะกล่าวถึงบทซิกิรตามหลักชะรีอะฮฺที่มีปรากฏในอัลกุรอานและสุนนะฮฺที่ถูกต้อง ตามที่สามารถจะกล่าวถึงได้

การซิกิรหรือการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺ เป็นอิบาดะฮฺที่ง่ายที่สุด ทว่าเป็นอิบาดะฮฺที่ยิ่งใหญ่และประเสริฐที่สุด เพราะการเคลื่อนไหวของลิ้นนั้นเบาที่สุดกว่าการเคลื่อนไหวของอวัยวะอื่นๆ ทั้งสิ้น และอัลลอฮฺก็ทรงเตรียมความประเสริฐและผลตอบแทนต่อการซิกิรไว้มากมาย ซึ่งไม่มีในอะมัลอื่นๆ

ลักษณะการซิกิรและการขอดูอา

ดั้งเดิมนั้น วิธีการซิกิรและการขอดูอาคือการกล่าวอย่างลับๆ (ไม่กล่าวเสียงดัง) ส่วนการกล่าวซิกิรและดูอาด้วยเสียงดังอย่างเปิดเผยนั้นเป็นข้อยกเว้นตามที่มีระบุในหลักศาสนาเท่านั้น

1. อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

﴿وَأذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ

وَالْأَصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ [الأعراف / 205].

ความว่า "และจงรำลึกถึงพระผู้อภิบาลของเจ้า ในใจของเจ้าด้วยความนอบน้อมและยำเกรงและโดยไม่ออกเสียงดัง ทั้งในเวลาเช้าและเย็นและจงอย่าอยู่ในหมู่ผู้ที่หลงลืม" (อัล-อะฮฺรอฟ : 205)

2. อัลลอฮฺได้ตรัสอีกว่า

﴿ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾

[الأعراف / 55].

ความว่า "พวกเจ้าจงวิงวอนต่อพระเจ้าของพวกเจ้าในสภาพถ่อมตน และปกปิด แท้จริงพระองค์ไม่ทรงชอบบรรดาผู้ที่ละเมิดขอบเขต" (อัล-อะอฺรอฟ : 55)

ประโยชน์ของการรำลึกถึงอัลลอฮ์

การซิกิรหรือการรำลึกถึงอัลลอฮ์นั้นมีคุณประโยชน์อันยิ่งใหญ่มากมาย ที่สำคัญๆ นั้นคือ

การซิกิรนั้นสร้างความโปรดปรานต่อองค์อัลลอฮ์ผู้ทรงเมตตา สามารถขับไล่ชัยฏอน ทำให้สิ่งที่ยากกลายเป็นง่ายตาย ลบความชั่วร้าย ขจัดความทุกข์โศกและความกังวลจากหัวใจ สร้างความเข้มแข็งแก่หัวใจและร่างกาย ให้รัศมีแก่หัวใจและใบหน้า เป็นเหตุแห่งการประทานริซกี ทำให้ความกลัวหมดไป และมันจะยังเป็นต้นไม้ที่ขึ้นในสวรรค์ซึ่งเป็นผลตอบแทนที่อัลลอฮ์ประทานให้แก่ผู้กล่าวซิกิร

ซิกิรุลลอฮ์ หรือการรำลึกถึงอัลลอฮ์ จะลบล้างความผิดบาป ทำให้รอดพ้นจากการลงโทษของพระองค์ ขจัดความรู้สึกห่างเหินระหว่างบ่าวกับอัลลอฮ์ เป็นเหตุให้อัลลอฮ์นึกถึงบ่าว เป็นเหตุแห่งความรักความเอ็นดูของพระองค์ต่อเขา เป็นการกลับตัวและใกล้ชิดต่อพระองค์ การรำลึกถึงอัลลอฮ์จะมอบความเข้มแข็งแก่ผู้กล่าวรำลึก ทำให้เขาเหมือนได้เสื้อคลุมแห่งความน่าเกรงขามและความเจิดจรัส และมันเป็นเหตุแห่งการลงมาของความสงบแก่ผู้กล่าวรำลึก ความเมตตาที่ล้นเปี่ยม และเหล่ามลาอิกะฮ์ที่คอยห้อมล้อม และอัลลอฮ์จะทรงกล่าวถึงพวกเขาให้ผู้ที่อยู่ ณ พระองค์ได้ฟัง พระองค์จะทรงอวดพวกเขาแก่บรรดามลาอิกะฮ์ด้วยเหตุนี้อัลลอฮ์จึงสั่งใช้ให้เราหมั่นรำลึกถึงพระองค์อย่างสม่ำเสมอ

อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾﴾

[الأحزاب / 41-42].

ความว่า "โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย! จงรำลึกถึงอัลลอฮ์โดยการรำลึกอย่างมากมาย และจงแซ่ซ้องสดุดีพระองค์ทั้งยามเช้าและยามเย็น" (อัล-อะหฺซาบ : 41-42)

อัล-บาคียาต อัล-ศอลิหَات (บทซิกิรที่ดีซึ่งจะมีคุณค่ายั่งยืนถึงอาคิเราะฮ์)

1. "สุบหานัลลอฮ์": ความหมายคือ การแสดงความบริสุทธิ์และปฏิเสธความบกพร่องและความไม่สมบูรณ์ออกจากองค์อัลลอฮ์ รวมถึงการปฏิเสธภาคีในด้านรูปูบิยะฮ์ (การ

เป็นพระเจ้าผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงอำนาจ ฯลฯ) ด้านอูลูฮียะฮฺ (พระผู้เป็นเจ้าของผู้คุ้มครองแก่การเคารพภักดีเพียงพระองค์เดียว) และด้านอัล-ฮัสมาอฺ วะ อัล-ศิฟาต (พระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺ)

2. "อัลหัมดุลิลลาฮฺ": ความหมายคือ การยืนยันถึงการสรรเสริญสุดดีทุกประการแด่อัลลอฮฺ พระองค์คือผู้ถูกสดุดีในชาติ (ตัวตน) ของพระองค์ อัลฮัสมาอฺ (พระนาม) และ ศิฟาต (คุณลักษณะ) ของพระองค์ และพระองค์เป็นผู้ถูกสดุดีในกิริยาต่างๆ และการประทานของพระองค์ รวมทั้งในศาสนาและบัพัญญติของพระองค์

3. "ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ": ความหมายคือ ไม่มีพระเจ้าผู้ถูกเคารพภักดีอันเที่ยงแท้ นอกจากอัลลอฮฺ นั่นคือการปฏิเสธการอิบาดะฮฺต่อสรรพสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหมด และยืนยันการอิบาดะฮฺต่ออัลลอฮฺเพียงผู้เดียวโดยปราศจากภาคีใดๆ ทั้งสิ้น

4. "อัลลอฮฺ อักบร": ความหมายคือ การยืนยันคุณลักษณะแห่งความเกรียงไกร ความยิ่งใหญ่ และความทรง แต่อัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวโดยปราศจากภาคีใดๆ ทั้งสิ้น

5. "ลาเหาละ วะลา กุวะวะตา อิลลา บิลลาฮฺ": ความหมายคือ อัลลอฮฺเท่านั้นคือเจ้าของผู้ทรงสามารถและทรงพลังอำนาจ ไม่มีผู้ใดเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ใดๆ ได้นอกจากอัลลอฮฺ และเขาไม่สามารถกระทำใดๆ ได้นอกจากด้วยการช่วยเหลือแห่งพระองค์

ความประเสริฐของการรำลึกถึงอัลลอฮฺ

1. อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ﴾ [البقرة / 152]

ความว่า "ดังนั้นพวกเราจงรำลึกถึงข้าเถิด ข้าก็จะรำลึกถึงพวกเจ้า และจงขอบคุณข้าเถิด และจงอย่าเนรคุณต่อข้าเลย" (อัล-บะเกาะเราะฮฺ : 152)

2. อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾

[الرعد / 28]

ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธา และจิตใจของพวกเขาสงบด้วยการรำลึกถึงอัลลอฮฺ พึงทราบเถิด! ด้วยการรำลึกถึงอัลลอฮฺนั้นทำให้จิตใจสงบ" (อัล-เราะอฺุด : 28)

3. อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

﴿وَالذَّكِرِينَ اللَّهُ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾

[الأحزاب / 35]

ความว่า "...บรรดาผู้รำลึกถึงอัลลอฮ์อย่างมากมาย ทั้งที่เป็นชายและหญิงนั้น อัลลอฮ์ได้เตรียมให้พวกเขาเหล่านั้น(คนที่คุณลักษณะตามโครงการนี้ตั้งแต่ต้น) ซึ่งการอภัยโทษและผลบุญอันยิ่งใหญ่" (อัล-อะห์ซาบ : 35)

4. จากอบู สุร็อยเราะฮะฮฺ เราะวะฎีย์ลลอฮุอันฮุ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ท่านได้กล่าวว่า

«يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَكَرَنِي، فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي، وَإِنْ ذَكَرَنِي فِي مَلَأٍ ذَكَرْتُهُ فِي مَلَأٍ خَيْرٍ مِنْهُمْ، وَإِنْ تَقَرَّبَ شِبْرًا إِلَيَّ تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا، وَإِنْ أَتَانِي يَمِينِي أَتَيْتُهُ هَرَوَلَةً».

ความว่า "อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า 'แท้จริง ข้าจะอยู่ ณ ที่บ่าวของข้าที่ข้าได้คาดคิดต่อข้า และข้าจะระลึกถึงเขาเมื่อเขาระลึกถึงข้า เมื่อเขาระลึกถึงข้าในตัว(ในใจ)เขา ข้าก็จะระลึกถึงเขาในตัวข้า เมื่อเขากล่าวระลึกถึงข้าในหมู่ชนใดๆ ข้าจะกล่าวถึงเขาต่อหมู่ชนที่ดีกว่าพวกเขา หากเขาใกล้ชิดข้าเพียงคืบหนึ่ง ข้าจะใกล้ชิดเขาหนึ่งศอก หากเขาใกล้ชิดข้าหนึ่งศอก ข้าจะใกล้ชิดเขาหนึ่งวา หากเขามาหาข้าด้วยการเดิน ข้าจะก็ไปหาเขาด้วยการวิ่ง'" (บันทึกโดยอัล-บุคอรีฮ์ หมายเลข 7405, มุสลิม หมายเลข 2675)

5. จากอบู มุซา เราะวะฎีย์ลลอฮุอันฮุ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ท่านได้กล่าวว่า

«مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ رَبَّهُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ»

ความว่า "เปรียบผู้ที่กล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์และผู้ที่ไม่กล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์ เสมือนคนเป็นและคนตาย" (บันทึกโดยอัล-บุคอรีฮ์ หมายเลข 6407)

ความประเสริฐของสถานที่ที่มีการรำลึกถึงอัลลอฮ์

รายงานจาก อบูมุสลิม อัล-อะษ็อรฺ กล่าวว่า ฉันขอเป็นสักขีพยานให้กับอบูสุร็อยเราะฮะฮฺ และ อบูสะอีด อัล-คุดรีฮ์ ว่าทั้งสองได้สาบานว่าได้ยินท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

«لَا يَقْعُدُ قَوْمٌ يَذْكُرُونَ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ إِلَّا حَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ، وَعَشِيَّتْهُمُ الرَّحْمَةُ، وَنَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ، وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ».

ความว่า "ไม่มีกลุ่มชนที่นั่งรำลึกถึงอัลลอฮฺ อัชชะวะญ์ลุ (ผู้ทรงเดชานุภาพและยิ่งใหญ่) เว้นแต่มีลาอิกะฮฺจะห้อมล้อมพวกเขา ความเมตตาจะปกคลุมพวกเขา และ อัศ-สะกินะฮฺ (ความสงบ) จะลงมายังพวกเขา และอัลลอฮฺจะทรงกล่าวถึงพวกเขาแก่บรรดาผู้ที่อยู่ ณ พระองค์" (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 2700)

จำเป็นต้องกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺและเศาะละวาตต่อหน้า ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสลัลัม ในทุก ๆ ที่ชุมนุม

1. อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

﴿وَأَذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا﴾ [المزمل / 8].

ความว่า "และจงกล่าวรำลึกถึงพระนามของพระเจ้า และจงตั้งใจมั่น(เคารพภักดีอย่างแน่วแน่)ต่อพระองค์อย่างมั่นคง" (อัล-มุชชะมิล : 8)

2. จากอบู สุร็อยเราะฮฺ เราะวะฎิยัลลอฮฺอันสุ เล่าจากท่านนบี ค็อลลัลลอฮฺอะลัยฮิ วะสลัลัม ซึ่งได้กล่าวว่า

«مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ يَذْكُرُوا اللَّهَ فِيهِ، وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَي نَبِيِّهِمْ، إِلَّا كَانَ عَلَيْهِمْ تَرَةٌ، فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ، وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ».

ความว่า "ไม่มีกลุ่มชนใดที่นั่ง ณ ที่ชุมนุมใด ซึ่งพวกเขาไม่มีการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺ และไม่มีการเศาะละวาตต่อหน้าของพวกเขา เว้นแต่จะเป็นความบกพร่อง(ความเสียใจ ความเสียตาย)แก่พวกเขา (เพราะการที่พวกเขาแยกย้ายไปโดยไม่มีการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺ) และหาก(อัลลอฮฺ)ประสงค์พระองค์ก็จะทรงลงโทษพวกเขา และหากทรงประสงค์ก็จะทรงอภัยให้พวกเขา" (หะดีษ เศาะฮิหฺ บันทึกโดยอะหมัด หมายเลข 9580 ดู อัศ-สีลสิละฮฺ อัศ-เศาะฮิหะฮฺ หมายเลข 74, และอัต-ติรมิซียฺ หมายเลข 3380 และนี่เป็นส่วนจรรยาบรรณของท่าน)

3. จากอบู สุร็อยเราะฮฺ เราะวะฎิยัลลอฮฺอันสุ เล่าจากท่านนบี ค็อลลัลลอฮฺอะลัยฮิ วะสลัลัม ท่านได้กล่าวว่า

«مَا مِنْ قَوْمٍ يَفُومُونَ مِنْ مَجْلِسٍ لَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ فِيهِ إِلَّا قَامُوا عَنْ مِثْلِ حَيْفَةِ حِمَارٍ، وَكَانَ لَهُمْ حَسْرَةٌ».

ความว่า "ไม่มีกลุ่มชนใดที่ลุกขึ้นมาจากการนั่งซุ่มนุมนหนึ่ง ๆ ซึ่งพวกเขาไม่กล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺ ณ ที่นั้น เว้นแต่ได้ลุกขึ้นประหนึ่งการลุกขึ้นจาก(การล้อมวง)มูลของลา และมันจะกลายเป็นความโศกเศร้าเสียดายแก่พวกเขา" (หะดีษ เศาะฮีหฺ บันทีกโดย อับู ดาวูด หมายเลข 4855 นี้ เป็นสำนวนรายงานของท่าน และอัต-ติรมิซีย์ หมายเลข 3380)

ความประเสริฐของการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺอย่างสม่ำเสมอ

1. อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾﴾ [آل عمران / 190-191].

ความว่า "แท้จริงในการสร้างบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน และการที่กลางวันและกลางคืนตามหลังกันนั้น แน่นอนมีหลายสัญญาณสำหรับผู้มีปัญญา คือบรรดาผู้ที่รำลึกถึงอัลลอฮฺทั้งในสภาพยืน และนั่ง และในสภาพที่นอนตะแคง และพวกเขาพิจารณาพิจารณาในการสร้างบรรดาชั้นฟ้า และแผ่นดิน (โดยกล่าวว่า) โอ้พระเจ้าของพวกเขา ข้าพระองค์ พระองค์มิได้ทรงสร้างสิ่งนี้มาโดยไร้สาระ มหาบริสุทธิ์ที่พระองค์ท่าน โปรดทรงคุ้มครองพวกข้าพระองค์ให้พ้นจากการลงโทษแห่งไฟนรกด้วยเถิด" (อาล อิมรอน : 190-191)

2. อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِن فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾﴾ [الجمعة / 10].

ความว่า "ต่อเมื่อการละหมาดได้สิ้นสุดลงแล้วก็จงแยกย้ายกันไปตามแผ่นดิน และจงแสวงหาความโปรดปรานของอัลลอฮฺ และจงรำลึกถึงอัลลอฮฺให้มาก ๆ เพื่อที่ว่าพวกเขาจะได้รับความสำเร็จ" (อัล-ญุมอะฮฺ : 10)

3. จากอัปดุลลอฮฺ บิน นุสร์ เราะวะฎียัลลอฮฺอันสุ เล่าว่า

أَنْ رَجُلًا قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ شَرَائِعَ الْإِسْلَامِ قَدْ كَثُرَتْ عَلَيَّ فَأَخْبِرْنِي بِشَيْءٍ أَتَشَبَّتُ بِهِ قَالَ: «لَا يَزَالُ لِسَانَكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ».

ความว่า ได้มีชายคนหนึ่งกล่าวว่า โอ้ ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ แท้จริงแล้วบทบัญญัติของอิสลามนั้นดูมากมายแก่ฉันเหลือเกิน ดังนั้นขอท่านชี้แนะสิ่งหนึ่งที่ฉันจะได้ยึดมั่นกับมันด้วยเถิด ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ตอบว่า "จงให้ลิ้นของท่านเปียกชุ่มด้วยการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์อยู่เสมอ" (หะดีษ เศาะฮี้หฺ บันทีก โดยอัด-ติรมิซียฺ หมายเลข 3375 นี่เป็นสำนวนรายงานของท่าน และอิบนุ มาญะฮฺ หมายเลข 3793)

4. จากอุมฺ อด-ดีรดาอ์ เราะะฎียัลลอฮุ อันฮฺ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ท่านได้กล่าวว่า

«أَلَا أَنْبَأُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ، وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ، وَأَرْفَعَهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ، وَخَيْرٌ لَكُمْ مِنْ إِنْثَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرِقِ، وَخَيْرٌ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا أَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْنَاقَكُمْ» قَالَ: بَلَى قَالَ: «ذِكْرُ اللَّهِ تَعَالَى».

ความว่า "เอาไหม ฉันจะแจ้งแก่พวกท่านถึงอะมัลที่ดีที่สุดของพวกท่าน เป็นอะมัลที่บริสุทธิ์ที่สุด ณ พระผู้อภิบาลของพวกท่าน เป็นอะมัลที่สูงส่งยิ่งสำหรับการยกระดับชั้นของพวกท่าน ดีกว่าการจ่ายทานทองคำและเงิน และดีกว่าการที่พวกท่านต้องเจอเหล่าศัตรู แล้วพวกท่านต้องฟันคอพวกเขาและพวกเขาก็ฟันคอพวกท่าน" พวกเขา(เหล่าเศาะหาบะฮฺ)กล่าวตอบว่า "แน่นอน (เราทุกคนอยากทราบ)" ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า "นั่นคือการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์" (หะดีษเศาะฮี้หฺ บันทีก โดย อัด-ติรมิซียฺ หมายเลข 3377 และนี่เป็นสำนวนรายงานของท่าน และอิบนุ มาญะฮฺ หมายเลข 3790)

5. จากอาอิชะฮฺ เราะะฎียัลลอฮุอันฮา เล่าว่า

كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَذْكُرُ اللَّهَ عَلَى كُلِّ أَحْيَانِهِ.

ความว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม นั้นจะกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์ในทุกๆ สภาพ(อิริยาบถ)ของท่าน (บันทีกโดยมุสลิม หมายเลข 373)